Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Aan de Directeur-Generaal van de
Volksgezondheid
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
drs. (10)(2e)
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11
F 030 274 29 71
info@rivm.nl

Ons kenmerk
0023/2020 LCI/JvD/to

Behandeld door
LCI

T (030) 274 7000
F (030) 274 4455
0)(2e)rivm.nl

Bijlage
Deelnemerslijst

Datum 8 maart 2020
Onderwerp Advies n.a.v. 58e OMT COVID-19

Geachte mevrouw (10)(2e)

A. Samenvatting situatie

Op 6 maart 2020 riep het Centrum voor Infectieziektebestrijding (CIb) van het RIVM een OMT bijeen om opnieuw te adviseren over de situatie rondom de COVID-19-uitbraak die zich vanuit China vooral via Italië nu ook naar Nederland heeft uitgebreid. Naast de vaste OMT-leden (vertegenwoordigers van de Nederlandse Vereniging voor Internist-Infectiologen (NVII), het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB), de Nederlandse Vereniging van Medische Microbiologie (NVMM), het Landelijk Overleg Infectieziektebestrijding (LOI) en het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG)) waren ook deskundigen van de Nederlandse Vereniging voor Intensive Care (NVIC), een GGD regionaal arts-consulent en artsen M&G van regionale GGD'en, een vertegenwoordiger van het referentielaboratorium, diverse centra van het RIVM en andere specialisten (internist-infectioloog, viroloog, artsen-microbioloog) aanwezig.

Achtergrond
Op 28 februari jl. werd een OMT bijeengeroepen over de mogelijke scenario's met betrekking tot introductie en verspreiding van COVID-19 in Nederland en wat de consequenties daarvan zijn in de gezondheidszorg. Tevens zijn er inhoudelijke aspecten van de preparatie voor mogelijk grote aantallen patiënten met COVID-19 in de eerste- en tweedelijnszorg in Nederland besproken. De epidemie lijkt in China op zijn retour, maar de uitbraak heeft zich daarbuiten verder verspreid, waaronder in Europa.
Tot 6 maart zijn er wereldwijd 98.171 patiënten met COVID-19 gemeld waarvan 5.544 in Europa. Hiervan zijn er 3.385 overleden, waarvan 159 in Europa. Tot 5 maart zijn er in Nederland 82 patiënten met in het laboratorium bevestigde COVID-19 gemeld. De meesten hiervan hebben de infectie opgelopen in Noord-Italië of zijn een contact van een bewezen patiënt. Bij 13 patiënten is de bron vooralsnog onbekend en in onderzoek. De afdeling virologie van het Erasmus Medisch Centrum heeft virussequentie-onderzoek uitgevoerd op het monstermateriaal van de patiënten. Op basis van epidemiologische gegevens en sequentie-analyse van de virusmonsters lijkt er in de provincie Noord-Brabant sprake te zijn van potentieel onopgemerkte bredere verspreiding.

Doelstellingen OMT:
Het doel van dit OMT is advies te geven op twee verschillende onderdelen:
1. Is de containment-benadering in deze fase nog toereikend?
2. Welke aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk?

B. Advies

Het OMT blijft van mening dat er sterk moet worden ingezet op het inperken van de verspreiding van COVID-19. We zien een regionale concentratie van patiënten in Utrecht, de Randstad en Noord-Brabant. Dat zorgt voor extra werkdruk voor GGD'en, ziekenhuizen, laboratoria en andere zorgvoorzieningen.

Extra onderzoek en maatregelen Noord-Brabant
Om beter zicht te krijgen op de situatie in Noord-Brabant wordt er in het weekend van 7 en 8 maart onderzoek gedaan naar eventuele 'ongemerkte' verspreiding die in Noord-Brabant mogelijk gaande is. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een aantal ziekenhuizen in Noord-Brabant waarbij medewerkers met milde luchtwegklachten worden getest op COVID-19. Naar verwachting geven de resultaten daarvan maandag 10 maart een beter beeld van de situatie in Noord-Brabant. In afwachting van de resultaten van het onderzoek wordt aan inwoners van Noord-Brabant geadviseerd om bij ziekteverschijnselen als neusverkoudheid, hoesten en/of koorts thuis te blijven en nieuwe sociale contacten te vermijden en bestaande te beperken.

Evenementen
Op dit moment wordt er door de leden van het OMT niet geadviseerd om in Nederland grote evenementen af te gelasten, ook niet in Noord-Brabant. Het OMT adviseert wel aan inwoners van Noord-Brabant met bovengenoemde ziekteverschijnselen nieuwe sociale contacten te vermijden en dus **niet** naar grote evenementen te gaan. Er wordt nader, modelmatig onderzoek gedaan naar de effecten van het afgelasten van evenementen.

Casusdefinitie en test- en isolatiebeleid
In verband met toegenomen werkdruk en dreigende schaarste van testmateriaal en persoonlijke beschermingsmiddelen heeft het OMT besloten om bij een bevestigde patiënt die in thuisisolatie verblijft gezinscontacten met klachten niet meer te testen maar hen als positief te beschouwen en als zodanig te vervolgen. Er zijn een aantal uitzonderingen: testen worden wel uitgevoerd indien zij werkzaam zijn in de zorg, of bij mogelijke opname-indicatie, bij ouderen (> 70 jaar) en bij onderliggende medische condities waarvoor specialistische controle noodzakelijk is. Indien nodig kan de arts van de GGD met de LCI hierover overleggen. De redenatie is hier dat de gezinscontacten van de bevestigde patiënt immers al thuis blijven en een testuitslag vanuit volksgezondheidsoogpunt geen meerwaarde heeft, terwijl het veel werk bij de GGD scheelt; de personen met klachten in een gezin gaan dan in thuisisolatie. Patiënten ontvangen instructies over hoe thuisisolatie werkt. Voor zorgmedewerkers die tevens gezinscontact zijn gelden additionele maatregelen conform de brief van NVZ van d.d. 5 maart 2020.

Voor het opheffen van thuisisolatie dient een patiënt ten minste 1 dag geheel klachtenvrij te zijn. De noodzaak voor bevestiging met een negatieve test komt te vervallen, waarmee meer testen en testafnamecapaciteit beschikbaar blijven voor het opsporen van nieuwe patiënten. Wel zal deze beslisregel op juistheid worden bevestigd door in de eerste tien gevallen een controle-swab af te nemen.

In afwachting van de onderzoeksresultaten onder het ziekenhuispersoneel blijft de casusdefinitie en het testbeleid in Noord-Brabant gelijk aan de rest van Nederland.

Hoewel COVID-19 een A-ziekte is adviseert het OMT dat de GGD'en alleen nog bevestigde patiënten melden aan het RIVM. Bijzondere gevallen en clusters zullen nog wel direct worden doorgegeven.

Persoonlijke beschermingsmaatregelen
Het OMT heeft besloten alleen FFP2-maskers te gebruiken bij risicovolle handelingen rondom de verzorging van patiënten met COVID-19 op de Intensive Care. Bij alle andere contacten, inclusief verpleging en behandeling, alsook bij het afnemen van onderzoeksmateriaal bij een verdachte patiënt volstaat het dragen van een FFP1-masker, naast de andere beschermingsmaatregelen.

Laboratoriummateriaal
Door een gestagneerde aanvoer van laboratoriummaterialen internationaal dreigen er tekorten te ontstaan, die grootschalige uitvoering van laboratoriumdiagnostiek inclusief COVID-19-testen belemmeren. Een werkgroep van microbiologen werkt alternatieven uit om dit dreigende tekort op te vangen.

Communicatie
- Het OMT benadrukt dat alle inspanningen rondom COVID-19 gericht zijn op het in stand houden van goede zorg voor ernstig zieken en mensen uit de voor coronavirusinfecties kwetsbare groepen.
- Daarnaast is het belangrijk dat burgers zelf (hand)hygiënemaatregelen kunnen nemen om de kans op besmetting te beperken.
- Het OMT doet een oproep aan alle inwoners van de provincie Noord-Brabant met ziekteverschijnselen als neusverkoudheid, hoesten en/of koorts om nieuwe sociale contacten te vermijden en bestaande te beperken.
- Het OMT adviseert gerichte informatievoorziening op de luchthavens in Nederland waar vluchten uit Noord-Italië aankomen. De uitwerking wordt bij de betrokken GGD'en gelegd.
- Het OMT adviseert het RIVM om dagelijks op een vast tijdstip, te weten 14:00 uur, actuele cijfers te publiceren, waarbij liefst ook vermeld wordt bij hoeveel patiënten er een bron bekend is.
- Mede afhankelijk van de uitkomsten van het extra onderzoek uitgevoerd in ziekenhuizen in Brabant voegt het OMT een addendum van mogelijke maatregelen toe om eventueel te nemen in Brabant c.q. in brandhaarden binnen Brabant.

Datum
8 maart 2020

Ons kenmerk
0023/2020 LCI/JvD/to

Tot een nadere mondelinge toelichting ben ik gaarne bereid.

Hoogachtend,

(10)(2e)

Addendum: Mogelijke beleidsmaatregelen om uitbraak in te dammen

Effectief (effect > -5% op reproductienummer R_0) zijn – toelichting bij BAO:
- Case finding, actieve monitoring en isolatie thuis of in ziekenhuis;
- Opsporen van contacten van een bevestigde patiënt en thuisquarantaine;
- Opsporen van contacten van een bevestigde patiënt en thuismonitoring;
- Sociale isolatie: op twee meter afstand blijven van anderen;
- Niet langer handen schudden;
- Geen bijeenkomsten houden met > 10 of > 50 personen;
- Sluiting van restaurants en bars;
- Sluiting van sportclubs, etc.;
- Sluiting van scholen en evt. universiteiten;
- Thuiswerken;
- Zelf-monitoring door opnametemperatuur en zelf-quarantaine bij koorts;
- Geen publiek transport.